

JUBILEUSZ 95-LECIA ORKIESTRY DĘTEJ OSP SIEWIERZ

W sobotę 15 września br. jubileusz 95-lecia działalności obchodziła Orkiestra Dęta OSP Siewierz. Z tej okazji w sali widowiskowej Miejsko-Gminnego Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Siewierzu Orkiestra zagrała okolicznościowy koncert, który był również okazją do wspomnienia dawnych czasów, osób związanych z jej historią i najistotniejszych wydarzeń.

Wśród przybyłych na koncert mieszkańców na widowni zasiedli m.in. Burmistrz Miasta i Gminy Siewierz Zdzisław Banaś z małżonką, Przewodnicząca Rady Miejskiej w Siewierzu Barbara Bochenek wraz z Radnymi Rady Miejskiej, Wiceprzewodniczący Rady Powiatu Będzińskiego Jan Mucha, Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz Dariusz Waluszczyk, a także Anna Krzezińska - dyrektor biura Wicemarszałek Sejmu RP Barbary Dolniak oraz Prezesi, Właściciele i Przedstawiciele firm i przedsiębiorstw wspierających orkiestrę.

Pierwszy koncertowy utwór - „Marsz nr 1” - orkiestra wykonała pod dyktando długoletniego kapelmistrza, druha Alfreda Kępskiego. Był to ulubiony marsz orkiestry w latach 60-tych i 70-tych i w tym czasie był grany praktycznie przy każdej okazji. W pozostałych utworach dyrygował obecny kapelmistrz orkiestry Grzegorz Zawodniak. Na koncert złożyły się zarówno utwory starsze i tradycyjne (polki, oberki, walce) związane z historią orkiestry, jak i utwory współczesne i popularne, jak choćby wiązanka przebojów grupy Abba.

Jubileusz był również okazją do uhonorowania zasłużonych członków OSP Siewierz. Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Uchwałą Prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Województwa Śląskiego wyróżnił Złotym Medalem „Za Zasługi dla Pożarnictwa” druhow Michała Janasa, Adama Serwę oraz Adama Wątrobskiego, Srebrnym Medalem „Za Zasługi dla Pożarnictwa” druha Bartłomieja Machurę oraz Brązowym Medalem „Za Zasługi dla Pożarnictwa” druhow Piotra Bugaja, Jacka Hętkowskiego, Mateusza Nowaka i Janusza Strzępka.

Odznaczenia wręczał Wiceprezes Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej a zarazem Burmistrz Miasta i Gminy Siewierz dh Zdzisław Banaś.

Historia 95-letniej działalności orkiestry prezentuje się następująco.

W 1923 roku Komisja Miejska z Wiktorem Korusiewiczem na czele, zdołała pozyskać fundusze na instrumenty dla przyszłej orkiestry dętej z kwest, kościelnej tacy, budżetu osady Siewierz i Wspólnot Leśno-Gruntowych. Pierwszy skład orkiestry na czele z kapelmistrzem Jagodą tworzyło trzynastu muzyków. 29 lipca 1923 roku organizację wcielono do Siewierskiego Towarzystwa Pożarowego. Na kierownika Orkiestry wyznaczono Jana Michalskiego, a do zarządu weszli Stanisław Kańtoch i Jan Kubisa, którzy mieli decydować o sprawach orkiestry. Ustalono, że kandydaci muszą regularnie uczestniczyć w ćwiczeniach przeciwpożarowych i zajęciach nauki gry na instrumencie oraz brać udział w działalności orkiestry przez minimum trzy lata od momentu zakończenia nauki.

Orkiestra od początku swego istnienia czynnie włączyła się w życie społeczne miasta. Od 1925 roku regularnie grała na zabawach i festynach organizowanych na Rejentowskich Górkach. Odbываły się one od maja do września po pierwszym i piętnastym dniu miesiąca. Orkiestra zbierała się na rynku, grała 2-3 marsze a następnie w rytm muzyki, wraz z mieszkańcami maszerowała na Rejentowskie Góry. Bawiono się do późnych godzin nocnych.

W okresie międzywojennym Orkiestra Dęta OSP Siewierz brała udział w wielu konkursach zdobywając liczne pierwsze miejsca oraz wyróżnienia. Kierownikiem orkiestry był Rudolf Malec. Kapelmistrzami

najczęściej mianowano organistów, byli nimi kolejno Karol Świerczyński i Stanisław Skotarski. Orkiestra w tym czasie nie nosiła pełnych mundurów, a jedynie czapki. Ostatnia próba przed wojną odbyła się 19 sierpnia 1939 roku. Wojska niemieckie po wkroczeniu do Siewierza odebrały mieszkańcom wartościowe przedmioty, wśród których znalazły się instrumenty muzyczne. Po zakończeniu wojny komendant policji – Paweł Dziąbek – zaproponował odtworzenie straży i orkiestry. Pieniądze na instrumenty pochodziły z datków mieszkańców. Kapelmistrzem orkiestry pozostał Stanisław Skotarski, a wielu jej członków grało już w niej przed wojną. Próby rozpoczęły się w październiku 1945 roku.

Po II wojnie światowej kapelmistrzem został prof. Józef Budzynowski. Od 1964 roku batutę przejął mgr Józef Cymer. Wieloletnim gospodarzem orkiestry był druh Jan Kosteczka. W 1974 roku orkiestra zajęła I miejsce na IV Przeglądzie Orkiestr Dętych OSP, który był organizowany w Siewierzu, a także zdobyła wyróżnienie na IV Przeglądzie Polski Południowej w Pińczowie. Orkiestra brała czynny udział w uroczystościach państwowych, kościelnych oraz lokalnych. Na stałe wpisała się w krajobraz miasta i trudno było sobie wyobrazić jakiegokolwiek wydarzenie bez jej udziału. Jednym ze zwyczajowych "grań" w okresie zimowym, oprócz pasterki, było przemierzanie noworocznym świtem ulic Siewierza i granie krótkich koncertów pod domami zaprzyjaźnionych mieszkańców. Tradycja ta przetrwała do końca lat 70-tych.

W roku 1982 orkiestra liczyła ok. 17 muzyków. Powstały dwie koncepcje co do dalszej działalności orkiestry: pierwsza to nauka nowych kandydatów i stopniowe poszerzanie składu, druga to ograniczenie liczby muzyków do 12 i pozostawienie reszty w rezerwie. Trwały bardzo burzliwe dyskusje. Wygrała pierwsza koncepcja, której orędownikami byli kapelmistrz Józef Cymer oraz druh Wincenty Mańka. Pocztą pantoflową znaleziono około 20 dzieci w wieku od 9 do 14 lat, chętnych do nauki. Brakowało instrumentów, więc pierwsze lekcje młodych adeptów odbywały się bez nich. W związku z tym, iż pan Cymer łączył obowiązki kapelmistrza z obowiązkami organisty, zajęcia mógł prowadzić dopiero po godzinie 19 i dlatego oddelegował dwóch młodych druhow do szkolenia nowych członków orkiestry, byli to druh Adam Wątrobski oraz druh Grzegorz Duda. W 1983 roku obaj ukończyli z dobrym wynikiem kurs kapelmistrzowski. Prowadzili lekcje do godziny 19, później robił to kapelmistrz. Młodzi ludzie uczyli się rytmiki, solfeżu, nut i zasad muzyki. Mgr Józef Cymer oprócz nauki gry i prowadzenia prób, opracował wiele utworów dla orkiestry, z których duża część jest nadal w naszym repertuarze.

Zakup instrumentów dla nowych orkiestrantów nie był prostą sprawą w czasach gdy na sklepowych półkach można było znaleźć jedynie ocet - wymagało to wiele zachodu. Były kupowane w komisach oraz od osób prywatnych. Bardziej niż jakość wykonania ważne było pozyskanie jakiegokolwiek instrumentu. Udało się to dzięki determinacji druha Wincentego Mańki - nieformalnego menadżera, zaopatrzeniowca oraz serwisanta orkiestry - oraz osobistemu zaangażowaniu naczelnika Mariana Mizerskiego. Po zakupie i naprawie instrumentów oraz kilkunastu miesiącach prób, orkiestra była gotowa, by pokazać się szerszej publiczności. Pierwszy maja 1984 roku był jej debiutem, który spotkał się z bardzo dobrym przyjęciem przez mieszkańców Siewierza. Gospodarzem orkiestry został druh Czesław Korusiewicz, a po jego śmierci druh Eugeniusz Chwalba. Na początku lat 90-tych dzięki staraniu druhow Wincentego Mańki i Roberta Burzawy oraz wsparciu druha Grzegorza Dudy pozyskano za własne środki wiele instrumentów ze zlikwidowanej orkiestry Technikum Energetycznego. W tym czasie zakupiono również część umundurowania. Ze względu na dużą ilość muzyków, potrzebna była równie duża liczba kompletów nut. Ich przepisywaniem zajmował się druh Grzegorz Duda, później druhowie Marek Błach i Henryk Serwa, a obecnie robi to druh Krzysztof Kolasa.

Po rezygnacji z funkcji kapelmistrza przez Józefa Cymera, został nim Stefan Łebek, a jego następcą w październiku 1994 roku został Alfred Kępski i pełnił swoją funkcję do kwietnia 2017 roku. Przez kilkanaście lat gospodarzem, a następnie kierownikiem orkiestry był druh Robert Burzawa. W tym czasie orkiestra brała udział w licznych przeglądach orkiestr dętych, w tym w 2012 roku w Przeglądzie Regionalnym Orkiestr OSP w Wiśle oraz zorganizowała serię koncertów Spacer po pięciolinii. Dzięki wsparciu sponsorów oraz działaniu druhow Roberta Burzawy i Krzysztofa Kolasy zakupiono nowe instrumenty. Dzięki wsparciu Miasta i Gminy Siewierz, na czele z Burmistrzem, w 2012 roku członkowie

orkiestry otrzymali nowe umundurowanie, a na 90-lecie bęben i werbel marszowy. Orkiestra otrzymała wiele nagród, w tym m. in. w 2006 roku Nagrodę Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz „MAGNUM MERITUM PRO REGIONIS ET URBIS SEVIORIS” oraz w 2009 roku Nagrodę Starosty Będzińskiego.

W historii orkiestry zapisało się wiele osób, niektórzy grali w niej przez bardzo długi czas. Ze znalezionych dokumentów wynika, że druh Wincenty Mańka grał co najmniej 50 lat, co najmniej 40 lat druhowie Cyryl Małota i Stanisław Błach. Obecnie grający druhowie Adam Wątrobski i Grzegorz Duda niebawem również będą świętować 40-lecie, a niedługo po nich ten jubileusz będzie obchodzić kilku innych muzyków.

Od przejęcia w zeszłym roku obowiązków kapelmistrza przez druha Grzegorza Zawodniaka, orkiestra może również poszczycić się wieloma osiągnięciami. Na zaproszenie Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej wzięła w zeszłym roku udział w VII Ogólnopolskim Zlocie Chórów i Orkiestr w Licheniu, a w tym roku była jedną z dwóch orkiestr wprowadzających 12. Pieszą Ogólnopolską Pielgrzymkę Strażaków na Jasną Górę. W zeszłym roku na Przeglądzie Podstawowym Orkiestr OSP w Sosnowcu zakwalifikowała się do przeglądu na szczeblu regionalnym. Po występie w czerwcu tego roku w Opatowie możemy już nieoficjalnie powiedzieć, że nasza Jubilatka znajduje się w gronie 30-stu najlepszych orkiestr OSP w Polsce, a jest ich 840.

Urząd Miasta i Gminy Siewierz, 42-470 Siewierz, ul. Żwirki i Wigury 16, tel. 32 64 99 400, e-mail: siewierz@siewierz.pl
Burmistrz Miasta i Gminy Siewierz mgr Zdzisław Banaś